

VĚTRNÍK

VYDÁVÁ STŘEDISKOVÉ KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

KURATORIUM VLASTIVĚDNÉHO MUZEA R. 1930

Oldřich Zítek stavitel	Josef Ďoubalík učitel	Dr. Zdena Hochová	Jarosl. Skrbek ak. malíř	Dr. Oldř. Kramář továrník	Ant. Junek hodinář
Frant. Hanuš řezbář, fotograf	Jos. Nečásek krejčí	Dr. Čeněk Zíbrt profesor	Frant. Jettmar berní ředitel	Oldř. Ďoubalík měst. tajemník	

MUZEUM A PEŘINY.

Vlastivědné muzeum ve Vysokém nad Jizerou tiše oslavilo v srpnu letošního roku své šedesáté narozeniny. Samotné sbírky však mají historii o řadu let starší. Jejich počátky spadají do období příprav na Národopisnou výstavu československou v Praze roku 1895. Materiál shromážděný z popudu vysokých studentů byl vystaven v létě roku 1893 ve škole. Později byl zřízen výstavní výbor, který se až do zahájení výstavy zabýval výběrem a přípravou materiálu pro expozici Vysocka. Tato expozice ostatně sklídila zasloužený úspěch. Po skončení výstavy se sbírky vrátily zpět do Vysokého, kde se pan František Hanuš snažil založit muzeum. Jeho snaha však narážela na nepochopení městského zastupitelstva, které se vymlouvalo na nedostatek financí a prostor. Cenné předměty, s takovou láskou shromážděné, pak odpočívaly v bednách na půdě radnice a Občanské záložny (pouze v roce 1903 byly oprášený a zapůjčeny na Výstavu českého severovýchodu do Hořic).

V roce 1928 trávil ve Vysokém nad Jizerou svou dovolenou doktor Čeněk Zíbrt, mimořádný profesor historie kulturní, vrchní ředitel knihovny Národního muzea a také jeden z iniciátorů a organizátorů již zmíněné Národopisné výstavy. Zajímal se o osud sbírek z úspěšné expozice - a po setkání s Františkem Hanušem a po prohlídce sbírek napsal dopis městskému zastupitelstvu s návrhem na zřízení muzea v radničním sále. Nabídl svou odbornou pomoc při instalaci sbírek a zaručil se celou svou osobností.

Dne 22.7.1929 bylo jmenováno kuratorium muzea, jehož předsedou se stal sám profesor Zíbrt a 17. srpna 1930 bylo muzeum slavnostně otevřeno.

Tolik k prvnímu slovu nadpisu. A peřiny? Dovolte mi předestřít vlastní teorii, kterak došlo k založení vysockého muzea. Mohly za to "polštáře tučné a peřiny větší a plnější" v hotelu u Mařatků!

Čeněk Zíbrt byl Jihočechem a jak sám přiznává v dopisnici panu Mařatkovi ze dne 2. března 1928: "... Váš kraj neznám. Pobyl jsem v něm nakrátko v zimě, kdy jsem pořádal u Vás dudácký večer. Rád bych letos trávil asi 14 dní nebo měsíc ve Vysokém od 1. července. Jdu Vás snažně prosit, zda byste mi nedopřál na tu dobu v hotelu svém pokoj, s peřinami, a jídlo a pití a za jakou cenu? Každý mi o Vás povídá tak hezounky (ostatně s dudami jsem u Vás tenkrátě také nocoval a chlebil), že se těším a doufám, že mi dobrotivě odepíšete brzy."

Tady zazněla první zmínka o peřinách. V dopise ze 2. prosince 1928 píše: "... Churavím rýmou a chřipkou. Jsem zvyklý měti při zdi peřinku, třeba slabší a přikrývatí se peřinou rodinnou, hutnější, než hotelová přikrývka. Můžete mi na těch 10 dní od 22. - 1. ledna opatřiti vedle obvyklých ložních peřin, tenoučkých polštářů, 4 polštáře tučné, pořádné a jednu peřinu větší a plnější? To je nezbytná podmínka ku spaní. Abych si posílal z bohaté svojí zásoby peřiny z Prahy do Vysokého a ke všemu do vzorného hotelu u Mařatků, to se mi nezdá. ... Nemůžete-li mi vyhověti těmi peřinami, tedy odpadá (nehněvejte se, prosím) můj zájezd do Vysokého a račte disponovati pokojem č. 9 podle libosti."

Pan profesor Zíbrt navštívil Vysoké ještě mnohokrát, mohl tak pracovat na založení muzea a za to všechno mohly peřiny, které na něj ve vzorném hotelu u Mařatků čekaly.

Peřiny tedy jsou původcem toho, že máme ve Vysokém muzeum.

Zorka Bartoňová

Konec léta a začátek podzimu je čas pro houby a houbaře jako stvořený. V této době je každý správný milovník podzimních lesních plodů víc v lese než doma. Právě pro ně máme jednu krásnou písničku.

Písnička pro houbaře

1. Do lesa si rád na houby zajdu,
zpravidla však, ale houby najdu.
Zmáčknu každéj kopeček,
ohnu každéj stromeček,
nikdy tam však není hříbeček.
Od božího rána v lese courám,
a do každého vнадidla štourám,
lezu jak šváb po mechu,
po kolenou na střechu,
zkrátka dělám v lese neplechu.

Refrén :

- Houby, houby, houby,
já je děsně rád,
když jsou cejtit z trouby,
nedá mně to spát.
Štourám v lesa hloubi,
až mně vržou klouby.
Každý se ptá : kam dete,
co v tom pinglu nesete ?
Jářku : houby voní Hamlete !

2. Když naprší, a potom je krásně,
rostou houby veliký jak básně.
Vleze mi to do těla,
špatně se mi udělá,
já z těch hříbků zbltnu docela.
Nejkrásnější na světě je houba,
kdo to neví, ten je u mne trouba,
já mám houby v papíru,
za obrazem, v klavíru,
zkrátka, já mám houby v kvartýru.

Refrén :

- Houby, houby, houby,

Všem houbařům přejeme pěkné počasí, příjemnou procházku
po háji a veliký úlovek.

redakce

Místní volební komise ve Vysokém nad Jizerou dne 1.10.1990 přezkoumala a posléze zaregistrovala předložené kandidátní listiny volebních stran. Uvádíme vylosované pořadí (tak jak budou uvedeny na hlasovacím lístku) jednotlivých volebních stran, jejich názvy a jména kandidátů.

1. NEZÁVISLÝ KANDIDÁT

Ing. Marcela Kučerová

2. KOALICE ČESKÉ STRANY LIDOVÉ
A NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ

Milan Josífek - ČSL
Eva Nesvadbová - NK
Zdeněk Pokorný - ČSL
Zdeněk Skrbek - NK
Svatava Hejralová - NK
Jana Pokorná - ČSL
Jan Hejral - NK
Karel Holec - ČSL
Josef Fučík - NK
Martina Poloprutská - NK
Čestmír Bláha - NK
Václav Šulc - NK

3. ČESKOSLOVENSKÁ STRANA SOCIALISTICKÁ
A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Jindřich Matura - NK
Ing. Otomar Küppl - ČSS
MUDr. Karel Dlebal - NK
Jaroslav Petruška - ČSS
MUDr. Dana Pohanková - NK
Ing. Karel Kellner - NK
Blanka Kašátková - ČSS
Jiří Chmelík - NK
František Knop - NK
Josef Jirouš - NK
Milena Hodycová - ČSS
Vladislav Hanuš - ČSS
Martin Štěpánek - NK
Stanislav Vacek - ČSS
Jana Holá - NK

4. Josef Vedral
Josef Petruška
Ing. Pavel Štěpánek
Zorka Bartonová
Jiří Doubalík
Ing. Josef Hejral
Karel Bárta
Alois Šinkora
Josef Matura
Čestmír Slavík
Ing. Ivan Hanuš
Miroslav Morávek
Ing. Milan Nesvadba
Iva Mejsnarová
František Kučera

Zpráva ze zahájení nového školního roku v mateřské škole ve Vysokém nad Jizerou

Naše mateřská škola přijala v září 58 dětí, z toho 21 předškoláků. Máme nejen děti z Vysokého, ale i z okolí.

Jsme rádi, že díky pomoci rodičů a závodů si mohou již letos děti hrát na zehradě. Jsou vděčné za to, že si mohou pohrát v pěkné chatičce, kde mají uloženy hračky na písek, nářadí a dětský pokojíček s kočárky.

Děkujeme rodičům za brigádnické práce u mateřské školy. Vzhledem k tomu, že nám nepřeje počasí, nemůžeme dokončit nátěrové práce, proto doufáme ve slíbenou pomoc při jarní brigádě. Zároveň děkujeme za pomoc SOUZ, JZD Roprachtice, Státnímu statku, MěNV a Sebě.

Za kolektiv MŠ

Dana Nedmlelová

Zahájení školního roku na základní škole

Školní rok 1990/91 byl zahájen v pondělí 3. září. Do školy nastoupilo 205 žáků, z toho je 102 na prvním stupni a 103 na druhém stupni.

Do 1. třídy přišlo 24 žáků. Přivítal je pan inspektor Štoček a paní Bartoňová, která jim předala pamětní listy.

Těch nejstarších chodí do školy 26. Tito žáci se budou rozhodovat pro své budoucí povolání. V případě, že se nedostanou na obor, který si vybrali, mohou pokračovat ještě v 9. třídě.

Pro žáky 7. třídy již bude platit povinná školní docházka devět let.

V pedagogickém sboru došlo k těmto změnám: Odešli pan učitel Pavel Polák, Alena Čmucharlová a Dana Beczová. Nově nastoupila paní učitelka Martina Malá, dojíždí z Jilemnice a vyučuje v 1. třídě. Na 2. stupni učí pan učitel Pavel Vondra. Jeho žena studuje také na pedagogické fakultě, dostali byt zde ve Vysokém, je tedy předpoklad, že budou jednou učit na naší škole oba.

Ke změnám došlo i v organizaci výuky. Týká se to především jazyků. Většina dětí a jejich rodičů projevila zájem o němčinu a angličtinu / o ruštinu pouze jednotlivci /, někteří žáci chodili na němčinu již dříve, takže po zvážení všech okolností byly stanoveny vyučovací skupiny takto:

P O V I N N Ě

	1. skupina	2. skupina
Němčina - začátečníci	5. + 6. tř.	7. + 8. tř.
Němčina - pokračování	6. tř.	7. tř.
Angličtina	5. + 6. tř.	7. + 8. tř.

NEPOVINNĚ

Angličtina

7. třída

Němčina - pokračování bude vyučovat paní uč. Tryznová, angličtinu p. uč. Nesvadbová. Obě byly přijaty na pedagogickou fakultu v Liberci, kde budou tyto jazyky studovat. Němčinu - začátečníky bude vyučovat p. učitelka Lišková, která navštěvuje již druhý rok kurs němčiny v Semilech.

Materiální zajištění výuky jazyků se zlepší využíváním nové videoučebny, která bude v provozu již v listopadu. Kromě jazyků se počítá s jejím využitím i v dalších předmětech /hlavně dějepis, zeměpis/, kde učebnice zatím nejsou a nové videokazety by pomohly situaci řešit. S učebnicemi bude v letošním roce mnoho problémů. Objednané jsou, ale dodávky se zpožďují.

Další změnou je výuka tělesné výchovy. Na 1. stupni přibyla jedna hodina týdně v každé třídě s tím, že tato třetí hodina má být relaxační, lze ji tedy využít i mimo sokolovnu. Na 2. stupni byly dvě hodiny tělesné výchovy spojeny, čímž čímž se ušetří čas při přecházení ze školy do tělocvičny.

Po několika jednáních, ze kterých vyplynulo, že se nová škola v dohledné době stavět nebude, jsme se rozhodli provést postupnou rekonstrukci stávající budovy. Máme určité představy, ale jejich realizace nebude tak jednoduchá, hlavně z finančních důvodů. O tom, co se změní ve škole k lepšímu, vás budou informovat samy děti. Přejme si, aby toho bylo co nejvíce.

ředitelka ZŠ

D. Nýdrlová

Ještě poznámka k topení ve škole. Letos posledních čtrnáct dní v srpnu a v září se uskutečnila výměna kotlů. V příštím roce se plánuje na květen výměna radiátorů ve třídách.

Nový školní rok a zemědělská škola ve Vysokém nad Jizerou

Stalo se již nepsanou tradicí, že nový školní rok žáci a žákyň zemědělské školy spolu s pedagogickými pracovníky zahajují v divadle "Krkonoš". Bylo tomu tak i v letošním roce, kdy zaplnili do posledního místečka prostory sálu. Početná přítomnost rodičů i zástupců zemědělských podniků svědčila pak o zájmu i o dobrém vztahu ke škole. Více jak tři sta účastníků tohoto slavnostního shromáždění očekávalo odpověď na otázku, jaká bude škola a následující školní rok 1990/91. Jaké společné úkoly ve výchově a vzdělávání budou vysloveny první den nového školního roku.

S velkým zájmem byl proto vyslechnut projev ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR profesora Petra Vopěnky. Měl zcela jiný charakter než v minulých letech. Vyzvedl především nové poslání školy, která bude svobodná, spravedlivá, protknutá láskou, rozumem a pravdou. Velmi působivá byla i ta část projevu pana ministra, ve které se zamýšlel nad duchovní stránkou života každého znás, nad životními hodnotami i smyslem našeho počínání - bytí.

Zemědělské školství ve Vysokém nad Jizerou mělo vždy pro tento kraj pod horami význačné poslání a má i svou historii. Počátky

vzniku zemědělské školy ve Vysokém lze datovat do roku 1874, kdy na valné hromadě hospodářsko-průmyslového spolku konané 15. května byl podán návrh vládě, aby se pro hory zřídila hospodářská škola, zde ve Vysokém nad Jizerou. K uskutečnění této myšlenky však došlo až po osvobození v roce 1920. Město pro potřeby školy dalo k dispozici potřebné místnosti v měšťanské škole a na počest. Nová vlastní budova školy byla potom postavena o pět roků později, v letech 1924-25, a to z finančních prostředků státu, země, okresu i města v celkové hodnotě 1 477.207,64 Kč.

K této tradici zemědělského školství ve Vysokém, která vznikla z podnětu zemědělské praxe, města a rolníků, se hlásíme a budeme v ní pokračovat, řekl za přítomné pedagogické pracovníky ředitel školy. Chceme na tuto tradici v nových podmínkách důstojně navázat. V koncepci výchovně vzdělávacích plánů pro děvčata je počítáno v novém školním roce mimo jiné s rozšířením výuky šití, vaření rodinných nauk, psaní na stroji, výpočetní techniky a ekonomiky. Obdobně i u chlapců v učebním oboru mechanizátor se zvýší dotace hodin v dílenských pracích, při opravách zemědělské mechanizace, ve výuce řízení motorových vozidel, v diagnostice, sváření kovů atd.

Dále jsou pro žáky připraveny specializované kursy nakládací techniky, motorových vozidel, sklízecích strojů i moderní dojící techniky. Předpokládá se i podstatné prohloubení výuky zemědělských disciplín biologického charakteru. Na úseku teoretického vyučování bude žákům nabídnuta možnost studia cizích jazyků podle vlastního výběru.

V oblasti zájmové činnosti žáků se počítá s ustanovením více než dvaceti kroužků kulturního, technického a sportovního zaměření. Využívání volného času bude proto plně odvislé od jejich zájmu a cílevědomé práce.

Před každým žákem se otevírá velký prostor, aby v podmínkách zemědělské školy mohl každý pracovat sám na sobě, vzdělávat se, a připravovat se na budoucí smysluplnou práci i život.

Odpověď na otázku jaký bude nový školní rok v zemědělské škole byla obsažena i v závěrečných slovech, která zazněla v Krajkonoši.... "Činnost školy a každého z nás bude v duchu svobody, spravedlnosti, proktnutá poctivou prací, rozumem i pravdou. A každá práce, ať je jakékoli přináší užitečné plody jen tehdy, když se stane koníčkem, je vykonávána s pocitem lásky a jí jsou také dávány všechny síly."

U zemědělského povolání k tomu patří i láska a vztah k přírodě, k půdě, ke všemu živému, ale také odpovědnost za výživu národa, což bylo zemědělcům vždy vlastní a dědilo se z pokolení na pokolení....".

Kolektiv pedagogických
pracovníků

SOUz ve Vysokém nad Jizerou

V současné době se mnoho diskutuje o malé privatizaci.
Pro zajímavost poskytujeme čtenářům zpravodaje tento soupis.
Přehled o počtu soukromých živnostníků ve Vysokém nad Jizerou
před padesáti léty

Hotely	2	Cukráři	2
/ubytování a stravování/		Módní obchody	2
Restaurace	1	Drogerie	1
/stravování a občerstvení/		Lékárna	1
Hostinec	1	Bačkorářství	5
/stravování a občerstvení/		Obuvníci	5
Hostinec	4	Svrškaři	1
/jen občerstvení/		Zubní technik	1
Klempířství	1	Lékaři	1
Pekaři	6	Řezníci	2
Obchodníci -		Povoznictví	2
krupaři	8	Osobní autodoprava	1
Mlékárna	1	Autobusová doprava	1
/prodej mléka, másla, sýrů, vajec,		Lékárna	1
tvarchu atd./		Pokrývači	2
Holiči	4	Malířství	1
Truhláři	4	Natěračství	1
Kováři	3	Výkroj kůže	1
Koláři	2	Krejčovství	4
Bednáři	1	Švadleny	5
Faktoři koral	3	Pohřební ústav	1
Kouzelník	1	Obchod uhlím	2
Soustružník	1	Fotoateliér	1
Kominík	1	Zahradnictví	1
Prodej tabáku	2	Elektrotechnický	
Kavárny-vinárny	1	závod	2
Opravy a prodej		Stavitel	1
kol	1	Výroba lyží	1
Hodinař	1		
Knihkupec	1		
Knihář	1		
Sedlár	1		
Hokynář	1		
- Podniky nesoukromé			
Družstva	1	/hospodářsko skladištní/	
Prodejna Baťa	1		
Nemocnice	1		
Chaty na ubytování	2		
Továrna	1		
Peněžní ústavy	2		
Pojišťovny	2		
Bio	1	/Sokol/	

Rovněž veškerá zemědělská půda byla obdělávána soukromníky.

Obecní počníky : Elektrárenský /prodej elektrického proudu -
nakoupeného/

Vodárenský

Městské jatky

Obecní váhy

Návěštní ústav /pronajat/

Úřady

: Okresní soud

Berní úřad

Pracovní úřad

Nemocenská pojišťovna

Péče o mládež

Vládní policejní úřad

Četnická stanice

Zda se po padesáti letech Vysoké opět oživí ?

František Tetauer

JAK JSEM HLEDAL SVÉ PŘEDKY A CO JSEM PŘI TOM NAŠEL

Črta šestá :

SOUPIS PODDANÝCH DLE VÍRY, ANEB LIDÉ PŘI TĚCH HORÁCH VALNĚ
ZHOVADILÍ A TĚMĚŘ JAKO DRÁVCI JSOU

Dokument, od něhož jsem si hodně sliboval, se jmenuje
Soupis poddaných dle víry. Tyto záznamy byly pořizovány v roce
1651 s cílem podchytit po třicetileté válce stav obyvatelstva
a jeho náboženské smýšlení.

Soupis semilského panství začíná takto: "Já, Mikoláš Svaté
římské říše hrabě Des Fours, přiznávám, že na mém panství
rohozeckém a semilském tyto níže podepsané osoby se nacházejí."
A pak následující na ručně linkovaných formulářích vlastní sou-
pisy začínající Rohozcem, kde bylo sídlo panství: "a to při
osobě mé a službě mé...při paní mé služebnice...při dvoře Ro-
hozci...při Malé Skále...Městečko Brod..." atd. Před každým se-
znamem je uvedeno, o co vlastně jde, například: "Rychta rohozecká,
v níž se nacházejí sedláci s potahy a zahradníci bez potahů,
též i podruhové níže psaní". Pak jdou jednotlivá jména, vždy
muž, žena a děti od šesti let a u každého údaje vesloupčích na-
depsané takto: jména lidu, stavu kdo jest jakého, povolání, v le-
tech stáří, katolík, nekatolík.
Sedlákem se rozuměl poddaný schopný tažné roboty, t.j. s pota-
hem Zahradník byl poddaný, který měl pouze kousek půdy, t.zv.
zahradu nabo zahrádku, na níž stála jeho chalupa. Podruh byl
poddaný, který chalupu nevlastnil a bydlel u někoho v rodruží.
Ze seznamů dle víry je vidět, že ne všichni měli již tehdy
příjmení a mnoho z nich je zaznamenáno například jako Kateřina
kuchařka, Magdalena-děvečka nebo Jakub-kočí.

Jako hospodáři t.j. měšťané, v městečku Vysoký jsou uvedeni:

Jiřík Patočka	Ondřej Nečásek	Marek Petruška
Matěj Nečásek	Martin Petruška	Matěj Machek
Václav Kvasnička	Matěj Pavlík	Jan Nigrin
Mikoláš Fousek	Zacharyáš Nigrin	Jakub Mařatka
Jiřík Hlávka	Matěj Štětina	Ondřej Bílý

Jako zahradníci :

Jakub Kohout	Václav Poloprutský
Jan Urbánek	Jiřík Neřuka
Jan Černohouzů	Tobiáš Kramář

Jako podruhové :

Ondřej Holan	Jakub Marynků
Václav Marynků	Václav Nečásků

Daniel Patočka

Zklamalo mne, že jsem ani v seznamech městečka Vysokého, ani v tzv. vysocké rychtě, pod níž tehdy spadaly okolní vsi, žádného Háška nenašel. Právě tak hledání v německy psaných seznamech sousedního panství navarovského, to jest v obcích Držkov, Zlatá Olešnice, Haratice, Vlastiboř a Jílové, kde Háskové později určitě žili, přineslo negativní výsledek. Byli tam v roce 1651 nebo nebyli? Jsou dokumenty, které říkají, že už tam byli, ale zřejmě z nějakých důvodů unikli evidenci. Útrapy třicetileté války měly za následek citelný pokles stavu obyvatelstva v celých Čechách a historici se dodnes ptou, jak velký ten pokles vlastně byl. Docházelo taky k veliké migraci poddaných z různých důvodů. Již od konce dvacátých let 17. století přecházeli nejen čeští bratři, ale i ostatní protestanti ilegálně do oblastí, kde očekávali menší útlak, jako tomu bylo na Moravě na třebíčském panství, nebo v odlehlých oblastech podhůří Krkonoš a Jizerských hor. Relativní tolerantnost tamějšího panství neplynula z jeho náboženského přesvědčení, ale spíše z praktických důvodů, aby pro nadměrný náboženský útlak nepřišli o poddané. Proto není vyloučeno, že hrabě Des Fours některé osoby zatajil a do záznamů nezahrnul právě přeběhlíky, kteří neměli od své původní vrchnosti tak zvané listy a vlastně mu nepatřili. Počet poddaných byl také hlavním ukazatelem pro výpočet daní.

Úsilí hraběte Des Fours převést poddané na katolickou víru nebylo v r.1651 ještě příliš intenzivní. Důkazem toho je skutečnost, že v seznamech zůstaly sloupce o náboženské příslušnosti prostě nevyplněné. Výmluvné to dokládá závěrečná poznámka hraběte Des Fours, která v prepisu do současně češtiny zní :

" Co se lidí nekateckých dotýče, aby se m hla jistá práva dāti, zdali jaká naděje k zapsání jich, anebo přičiniti, to mně raditi jest věc možná. Nad to pak výše, aby jaká pochybnost o nich měla býti, jsouce od správcův duchovních vyučováni, aby k tomu měli přistoupiti, ale tak pojedou, aby se k tomu měli přivésti, to vše možná není, poněvadž při těchto horách lidé valně zhovadilí a téměř jako dravci jsou".

Originály soupisu poddaných dle víry z roku 1651 jsou uloženy ve Státním ústředním archivu v Praze.

Václav Hásek

VYSOKÉ NAD JIZEROU PŘED 50 LETY

ZÁŘÍ 1940

1. Na škole se předělává dvojjazyčný nápis "Schule - Škola".
2. Začátek školního roku zahájen novým ředitelem škol panem Karlem Číhalem Číhalem.
3. U zdejší obce jako sídla zdravotního obvodu, do kterého jsou včleněny obce Vysoké n. Jizerou, Roprachtice, Stanový, Lhotka, Stará Ves, Helkovice, Škodějov, Roztoky nastupuje podle příslušných vládních rozhodnutí ohledně prohlídek masa a dobytka prohlížeč Jaroslav Bartoš ze Semil, kandidát zvěrolékařství. Dosavadní prohlížeč MUDr. Josef Omar Lhota pozbývá tímto své funkce. Od obce dostával z prohlídek masa na jatkách poražených K 3.000,-.
5. Konečně se ustálilo počasí. Žito v hrozném stavu. Pro osev nutno podat žádost okresnímu úřadu. Také žádosti o podporu živelné jsou podávány, ale s malým účinkem, odpisy pozemkové daně v tomto případě jsou minimální. Ovsy jsou přezrálé a vysypané.
6. Psací stroje nejsou k dostání, pouze na příděly a jediné pro úřady. Na objednávku podanou v lednu dosud nic obec nedostala.
7. Končí se s kanalizací u č.p. 243.
8. Zemřel v nemocnici poslední pilníkář ve Vysokém n. J. Vincenc Kučera. Velká vedra. U koupaliště živo. Voda +16°C. Ovsy se pokládají. Na polích plno práce.
9. Výroční trh konán za pěkného počasí. Přhnáno bylo 9 setat.
18. Ve vysoké nemocnici zemřel vysoký rodák profesor obchodní akademie v Turnově, dříve v Jablonci nad Nisou Josef Zeman ve věku 43 let. Byl velmi dobrým profesorem a velmi dobrým řečníkem, a proto ho obec pověřila funkcí slavnostního řečníka v roce 1934. Svůj úkol splnil znamenitě.
23. Došel zákaz vytápění úředních, obchodních místností uhlím, později uvolněno vytápění elektřinou. Zahájena výstavba chodníků na náměstí před radnicí a školou. S výkopem započato o 2. hodině odpoledne.
26. Zákaz vytápění elektřinou přišel dnešního dne.
27. Krásné počasí, velká úroda brambor, ale je velké mokro. Ještě jsou žito na polích, oves také, nová žito nejsou ještě nasetá.
28. Konec Hlubůckovy prodejny uzenin a masa. Vládní policejní úřad ve Vysokém n. J. dal vyvěsiti vyhlášku, ve které stálo, že řezníkovi a uzenáři Josefu Hlubůckovi bylo odebráno živnostenské oprávnění na dobu trvalou. Dnem 29.9.40 musí být jeho filiálka ve Vysokém n. J. uzavřena.
29. Odchází farář Formásek a nastupuje zde konsistorní rada Alois Lichmann.
30. Dnešním dnem o 24. hodině končí na hraničních přechodech služba finanční, celní a četnická pasová kontrola. Česká celnice se ruší. Zaměstnanci celního úřadu a fin. pohraniční strážníci byli přiděleni k zásobovací agendě.

Přespolní běh "Okolo Petruškových vrchů -- memoriál Františka

Žanty "

"Termínovky" různých sportovních akcí mají zaplněné všechny termíny celého roku. Pořadatelé po celé republice mají svůj termín pro akci, kterou každoročně pořádají. Stejně tak je tomu i u našeho závodu v přespolním běhu lyžařů, jehož jsme byly pořadatelé již po jedenadvacáté.

Ty první ročníky byly ještě pod patronací RH Semily a trenéra Štěpána Čermáka, který ve Vysokém úspěšně vedl lyžaře běžce. Po obnovení činnosti lyžařského oddílu u naší TJ jsme obnovili i pořádání přespolních běhů. To jsme ale ještě připravovali tratě v okolí fotbalového hřiště. Hlavní trať však vždy vedla přes Petruškovy vrchy.

S budováním lyžařského střediska "Šachty" byly vybudovány standartní běžecké tratě včetně prostoru pro start a cíl. V tomto prostoru a jeho okolí jsme vybrali i tratě pro přespolní běh. Krátké tratě hned od začátku získaly téměř dnešní podobu. Zat trať hlavního závodu byla několikrát měněna. Vedlo nás k tomu několik důvodů, ale hlavně jsme chtěli dodržet její náročnost, délku a chtěli jsme, aby vedla přes Petruškovy vrchy. Vzhledem k tomu, že standartní tratě vedou po lesních cestách, ale také po polích, museli jsme podle současné situace na polích tratě měnit. Tento fakt však závodu příliš neprospíval, a proto jsme usilovali o zlepšení tratí a jejich stabilní podobu a délku. Mnohokrát jsme se o to pokoušeli, ale nakonec nám pomohla náhoda. V loňském roce nám deště natolik rozmočili trať ve spodní části, že jsme byli nuceni ji na poslední chvíli zkrátit a běžet ji jako dva čtyřkilometrové okruhy. Již v průběhu závodu a po závodě si samotní závodníci i pořadatelé tuto verzi pochvalovali. Došlo k užšímu kontaktu závodníků, diváků a pořadatelů a závod se stal daleko zajímavější. Dalším kladem této úpravy je zjednodušení přípravy tratě, protože je to podstatný rozdíl, jestli máme vysekat trať dlouhou 4 nebo 8 kilometrů. Naš závod se dvěma stovkami závodníků patří mezi ty průměrné, ale přes to se u nás vždy sejde slušná konkurence včetně špičkových závodníků.

Letošní závod byl provázen nepřízní počasí. Po celé prázdniny bylo celkem slušně, zejména však druhá polovina srpna. Večer před závodem jsme při značení pozorovali na obloze postupující temnou stěnu, která nevěstila nic dobrého. Naš předpoklad se vyplnil a ráno drobně přšelo a byla mlha. Značení krepovým papírem bylo "umyté" a mohli jsme začít znovu. Vzhledem k mlze jsme museli značení také podstatně zhustit. Dále jsme museli postavit stánky pro prezentaci a občerstvení závodníků.

První závodníci se začali trousit již v 8 hodin. Vlastní závody začaly 1. kategorií v 9,30. Poslední dvě kategorie mužů, juniorů a veteránů odstartovaly v 11 hodin. Hned od startu šla do čela velmi silná dvojice, československý reprezentant Václav Korunka a specialista na běhy do vrchu Stanislav Kynčl. Ostrému tempu chtěli sčít i ostatní, ale jak se později ukázalo, doplatili na to. Na vedoucí dvojici nikdo neměl, a ta si postupně náskok zvyšovala. Ještě u Pece běželi spolu a oba spoléhali na nějaký taktický manévř. V prudkém stoupání ze zadu na Petruškovy vrchy nasadil "vrchař" Kynčl a na Korunku získal několik metrů, které nakonec udržel až do cíle. Hned po doběhnutí závodníků byly předány diplomy a v hlavním závodě i věcné ceny nejlepším závodníkům.

Vítězové jednotlivých kategorií :

D - 200 m	Bublová P. Lomnice	CH - 200 m	Provazník	Praha
D - 500 m	Votočková A. Rokytnice	CH - 500 m	Mišurec	Lomnice
D - 500 m	Rohličková Lomnice	CH -1000 m	Šír	Rokytnice
D - 800 m	Řehořková Jičín	CH -1500 m	Holan	Benecko
D -1000 m	Bublová Jablonec n.N.	CH -2000 m	Matějka	Lomnice
D -1500 m	Bergerová Lomnice	CH -3000 m	Jisl	Jablonec n.N.

Ženy a juniorky : Hladíková Magda JD. Vrchlabí

Muži a Junioři : 1. Kynčl Stanislav Chrudim
2. Korunka Václav Liberec
3. Mišurec Zdeněk Lomnice

Veteráni : 1. Metelka Josef Studnice

14.10. jsme pořadateli jednoho ze závodu ČS. Poháru v bězích do vrchu na trati Vysoké - Štěpánka. Přijďte si zazávodit nebo aspoň podívat.

Zdeněk Seidl

OKÉNKO KULTURY

Vánoce v divadle

Každý večer ožívá divadelní budova Krakonoš zpěvem vánočních koled a rozmlouváním pastýřů, židů, sousedů, Herodesa a jeho dvořanů, ukrutných vojáků, ženy Rachel, loupežníků a čerta, líbezného anděla a svatých manželů Marie a Josefa.

Pod laskavým, ale přísným vedením Mistra Karla Palouše se připravuje vánoční podkrkonošská lidová hra :

" H v ě z d a b e t l é m s k á ", kterou dle starých textů obnovil profesor Jan Kopecký DrSc. Celý soubor se chopil práce s radostí, ale i s dojetím, že konečně může na vysokém jevišti hrát bez cenzury a zvažování hra, která měla ohromný úspěch v Realistickém divadle v roce 1967.

I když pana režiséra mrzí nepravdivá docházka herců, kteří se nemohou pro pracovní a rodinné důvody včas každé zkoušky zúčastnit, přesto hodlá připravit premiéru již v druhé polovině listopadu. Dle zájmu diváků uskutečnit pak v prosinci další reprisy a slavnostní představení večer na Boží narození a druhý den odpoledne hrát pro děti, jak je ve Vysokém mnohaletým zvykem.

Jsme vděční manželům Lukášovým, že poskytli Mistru Paloušovi ubytování a všemožnou péči, oni se společně s ním i obávají, zda Honzík Hejralů stačí včas nejen nacvičit zpěvy a "scuknout" muziku, ale i namalovat scénu. Největší starost má ale Josef Hejral starší, který se učí zpívat: "Patřte na mne ztrápeného, stojícího v ouzkości". a ouzko mu skutečně je, protože kromě mnoha rekvizit má ještě vyrobit vola a osla.

Zveme tedy celou širokou veřejnost o vánocích do divadla a těšíme se, že naše hlediště bude opět plné spokojených diváků.

Marie Hejralová

P O Č A S Í ve Vysokém nad Jizerou v s r p n u 1990

Nejvyšší teplota 29,1°C. Nejnižší teplota 7,5°C. Průměrná denní teplota 16,6°C. Celkové množství srážek za srpen 135,6 mm. Počet dní s výskytem mlhy 4. S bouřkami 6 dní. Se silným větrem 0 dní. Slunce svítilo celkem 233 hodin, denní průměr slunečního svitu 7,5 hodin, denní průměr slunečního svitu 7,5 hodin. Průměrná denní relativní vlhkost vzduchu 67 %.

	Průměrné denní teploty	Srážky	Sluneční svit	Rel.vlhkost
I. dekáda	16,9°C	48,7 mm	78 hodin	59 %
II. dekáda	16,2°C	47,2 mm	66 hodin	73 %
III. dekáda	16,7°C	39,7 mm	89 hodin	68 %

Jako celek byl letošní srpen teplotně i srážkově vysoko nadnormální. Teplota o 2,5°C a srážka o 31 mm - v porovnání s dlouhodobým průměrem. Převládalo teplé, slunečné a klidnější počasí. Vál většinou slabý až mírný vítr z vyšších zeměpisných šířek. Teplotní maxima nad 25°C byla dosažena v jedenácti dnech, minima pod 10°C v pěti dnech. Průměrná denní teplota nad 20°C byly celkem v deseti dnech / 3x v první dekádě, 3x ve druhé a 4x ve třetí dekádě/. V jednotlivých třetinách byl letošní srpen teplotně i srážkově vzácně vyrovnaný. Srážka nad 20 mm byly změřeny ve dvou dnech, od 10-20mm v šesti dnech. Nad 10 hodin svítilo slunce v sedmácti dnech. Nejnižší průměrná denní rel.vlhkost vzduchu 35 % byla dne 5.VIII. a nejnižší 96 % 23 VIII.

Karel Petruška

P O Č A S Í ve Vysokém nad Jizerou v z á ř í 1990

Nejvyšší teplota 20,3°C. Nejnižší teplota 2,6°C. Průměrná denní teplota 8,8°C. Celkové množství srážek za září 81,3 mm. Počet dní se srážkami 26. Nejvíce srážek za jeden den 10,6 mm dne 24.IX. Počet dní s výskytem mlhy 10. S bouřkami 1 den. Se silným větrem 2 dny. Slunce svítilo celkem 70 hodin, denní průměr slunečního svitu 2,3 hodin. Průměrná denní relat. vlhkost vzduchu 83 %.

	Průměrné teploty	Srážky	Sluneční svit	Relat.vlhkost
I. dekáda	10,0°C	39,5 mm	13 hodin	86 %
II. dekáda	8,3°C	10,6 mm	28 hodin	81 %
III. dekáda	8,0°C	31,2 mm	29 hodin	83 %

Září celkově: po celý měsíc trvalo studené, nevlídné počasí s velkou oblačností a s velkým počtem slabých srážek. Sluneční svit byl minimální. Vál většinou mírný až čerstvý vítr severních směrů. Teplotně bylo letošní září podnormální o 1,9°C. Teplota 8,8°C je druhá nejnižší za 50 let zdejšího pozorování. Srážkově bylo září v mezích normálu.

Maximální teplota nad 20°C vystoupila jen jednou dne 1.IX. V poslední třetině měsíce, všesti dnech nedosáhla maxima ani 10°C. Minimální teplota pod 5°C byla zjištěna v sedmi dnech. Ojedinělým jevem v měsíci září byl zmrzlý déšť, který padal dne 21.IX. Zvláštností byly též neměřitelné srážky 0,0 mm, které byly zaznamenány v pěti dnech. Průměrná denní rel.vlhkost vzduchu nad 90 % byla zjištěna v osmi dnech, z toho nejvyšší 94 % dne 25 IX:.

Karel Petruška

SPOLEČENSKÁ KRONIKA V MĚSÍCI ZÁŘÍÚMRTÍ

1.8. Otilie Knížková 79 let
 8.8. Veronika Patočková 54 let
 16.8. Božena Kobrová 88 let

Upřímnou soustrast

JUBILEA

11.8. Petr Hnyk Vysoké n.J. 82 let
 13.8. Františka Kolovrátníková Vysoké n.J. 83 let
 14.8. Jaroslav Friedrich Sklenařice 70 let
 17.8. Josef Nečásek Vysoké n.J. 83 let
 18.8. Helena Bucharová Vysoké n.J. 81 let
 18.8. Anna Stránská Vysoké n.J. 70 let
 26.8. Bedřich Grosman Sklenařice 83 let
 28.8. Marie Nováková Stará Ves 81 let
 28.8. Josef Zita Vysoké n.J. 70 let

Blahopřejeme

SVATBY

4.8. Rudolf Slivka - Daniela Zemanová
 Buřany Tříč
 18.8. Josef Vodsedálek - Radka Smetanová
 Stanový Vysoké n.J.

Mnoho štěstí

NAROZENÍ

21.8. se narodily Radmile a Lubošovi Slavíkovým dcery Hana a Klára.
 26.8. se narodila dcera Karolína Ivaně a Jiřímu Endovým.

Hodně štěstí

Dne 29. září se konalo poslední rozloučení s panem Josefem Nečáskem. Za projevy soustrasti, účasti na rozloučení a květinové dary při odchodu našeho drahého manžela, tatínka a dědečka Josefa Nečáskova upřímně děkuje rodina Nečáskova.

Vydavatel Větrníku se omlouvá paní Zorce Bartoňové, že ji v minulém čísle zapomněl podepsat pod její článek "Voda". Dále se omlouvá panu Františku Tetaurovi za špatné vytištění jména Dr.J.Pixy v jeho článku "Srpen 1968". Děkuji za pochopení.

Vydavatel Větrníku děkuje Městskému národnímu výboru ve Vysokém nad Jizerou za to, že umožňuje tisk první strany na stroji Rank-xerox, a panu Vladimíru Bartoňovi za přípravu fotografií.

 Zpravodaj Větrník č.9., ročník 1990.

Vedoucí redaktorka Ing.Marcela Kučerová

Náklad výtisků 500 kusů - obsah - 15 stran - cena 2,-Kčs

Příspěvky a informace zasílejte na adresu: Střediskové kulturní zařízení

Vysoké nad Jizerou

512 11
